

The American Way

Wat? Geen football?

Lockout in NFL lijkt onvermijdelijk

Stelt u zich even voor: de eredivisievoetballers maken binnenkort bekend dat de competitie 2011-2012 niet wordt gespeeld. Ja, u leest het goed: er wordt volgend seizoen niet gevoetbald! De spelers zijn het oneens met enkele voorstellen van de clubs en hebben besloten in staking te gaan. Bizar? Ongeloofwaardig? Toch dreigt dit scenario de komende maanden werkelijkheid te worden. Weliswaar niet in het Nederlandse voetbal, maar in de National Football League (NFL), de grootste en rijkste sportcompetitie ter wereld. The American Way nodigt u uit aan de onderhandelingsstafel.

Door Pieter Verhoogt

De commerciële Noord-Amerikaanse sportleagues zijn – meer nog dan onze professionele sportcompetities – geldgedreven ondernemingen. Zeker de eigenaren van de teams, die gezamenlijk de league vormen, worden eerder gedreven door economische ratio dan door sportieve ambitie. Deze economische focus leidt ertoe dat de leagues erin slagen jaarlijks enorme geldstromen te genereren. Dat geldt vooral voor de zeer succesvolle NFL, met een jaarlijkse omzet van circa 9 miljard dollar (bijna 7 miljard euro). Het is niet meer dan logisch dat binnen de leagues stevig wordt gediscussieerd over de vraag aan wie deze gelden toekomen. Vooral de clubs (eigenaren) en de spelers voeren periodiek stevige gevechten over de verdeling van de taart. Niet voor niets kennen alle Noord-Amerikaanse sporten aan de spelerskant een hoge organisatiegraad en sterke spelersvakbonden. Geconfronteerd met de macht van de samenwerkende eigenaren kozen ook de spelers er al vroeg voor zich te verenigen en zo een collectief tegenwicht te bieden in de onderhandelingen.

Collective Bargaining Agreements

Sinds de jaren zestig is er in de grote sportleagues sprake van gestructureerd overleg tussen werkgevers en werknemers (de vakbond). Dit overleg heeft tot doel afspraken te maken over de organisatie van de league en de verdeling van de opbrengsten. Deze afspraken worden vastgelegd in een Collective Bargaining Agreement (CBA), een gedragskader dat enigszins vergelijkbaar is met onze collectieve arbeidsovereenkomst. In de CBA wordt onder andere vastgelegd: het minimumsalaris dat spelers in de league verdienen, het eventuele salarisplafond waaraan clubs zich moeten houden om het sportieve evenwicht te bewaren (en de salarissen te drukken) en afspraken omtrent de spelers-draft en free agency (transfervrije spelers). CBA's worden altijd afgesloten voor een periode van een aantal jaren. Wanneer de einddatum nadert, moeten partijen het eens worden over verlenging van de bestaande afspraken of moeten nieuwe afspraken worden gemaakt.

Ook de NFL kent sinds 1968 een CBA. De huidige overeen-

komst stamt uit 1993. Zowel in 1998 als in 2006 besloten de eigenaren en de National Football League Players Association (NFLPA) de bestaande overeenkomst te verlengen. De huidige CBA zou in 2012 aflopen, maar in 2008 hebben de eigenaren gebruikgemaakt van hun recht om de overeenkomst al twee jaar eerder op te zeggen. Dat betekent dat het lopende seizoen (2010), dat op 6 februari 2011 eindigt met de Superbowl, het laatste is onder de huidige CBA.

Sinds afgelopen zomer dragen NFL-commissioner Roger Goodell en NFLPA-directeur DeMaurice Smith de zware last om beide kampen tot een nieuw akkoord te brengen. De vooruitzichten zijn niet gunstig. Kenners voorzien extreem lastige onderhandelingen. Voor zowel Goodell als Smith zijn het de eerste serieuze schermselingsen. Zij missen daardoor de gezamenlijke ervaringen en het onderlinge vertrouwen van hun voorgangers Paul Tagliabue (NFL) en Gene Upshaw (NFLPA). Bovendien voelen beide heren de druk om zich voor hun achterban te bewijzen door terug te komen met een goed onderhandelingsresultaat. Vooralsnog verlopen de discussies bijzonder stroef. Hoewel Jeff Pash (NFL-vicepresident voor arbeidszaken) in de media herhaaldelijk aangeeft dat de league en de eigenaren ernaar streven ruim voor de zomer van 2011 een overeenkomst met de spelers te sluiten, is er weinig inhoudelijke voortgang. Beide partijen benadrukken vooral de eigen standpunten, verwijten elkaar een starre houding en zinspelen steeds nadrukkelijker op de mogelijkheid van een spelersstaking (de vakbond) of een zogenaamde 'lockout', waarbij de eigenaren besluiten om het seizoen niet te beginnen.

De belangrijkste knelpunten bij de onderhandelingen zijn weinig verrassend: de verdeling van de totale inkomstenpot, uitbreiding van het NFL-seizoen en health and player safety.

Herverdeling

Wat zijn de belangrijkste knelpunten bij de onderhandelingen? Niet verrassend: het gaat vooral om de verdeling van de inkomsten. De belangrijkste reden voor

De onervaren Roger Goodell (NFL, links) en DeMaurice Smith (NFLPA, rechts) lijken van plan voet bij stuk te houden en gebruiken steeds zwaarder geschut. Om de druk op de NFL-eigenaren op te voeren onderzoekt de vakbond momenteel de mogelijkheid van een rechtszaak tegen de league.

de eigenaren om de huidige CBA op te zeggen, is dat men het niet langer eens is met de huidige verdeling. Die komt er in grote lijnen op neer dat zestig procent van de inkomsten ten goede komt aan de spelers en dat de eigenaren veertig procent ontvangen. De eigenaren claimen echter dat stijgende kosten de afgelopen jaren hebben geleid tot dalende marges en zelfs forse verliezen. Bovendien stellen zij dat de grote spelersafdracht eigenaren de prikkel ontnemt tot innovatie en marktontwikkeling. Kortom, de eigenaren willen een groter deel van de taart. Er liggen voorstellen om de spelers voortaan een vast bedrag van circa 4 miljard dollar toe te bedelen. De eigenaren zouden dan de rest van de inkomsten behouden. De spelers zien echter geen reden om het huidige verdeelmodel aan te passen. Vooral niet omdat de eigenaren structureel weigeren openheid te geven over hun financiële situatie. Smith hamert er in de pers voortdurend op dat de vakbond gevoelig is voor eventuele financiële problemen bij de eigenaren, maar dat "de andere kant" tot op heden elk verzoek tot bewijs van deze neergaande ontwikkeling negeert.

De eigenaren willen ongeveer 1 miljard dollar extra ontvangen uit de totale inkomstenpot. Dat bedrag is onder meer nodig omdat diverse clubs de afgelopen jaren forse leningen hebben afgesloten om nieuwe stadions te bouwen. Zo hebben de New York Giants en de New York Jets bij banken en het NFL-stadionfonds elk 800 miljoen dollar geleend om hun nieuwe, gezamenlijke Meadowlands Stadium te financieren. Het ziet er niet naar uit dat de clubs deze investeringen gaan terugverdienen met de verkoop van tickets, en dus zoeken de eigenaren andere inkomstenbronnen. De spelers wijzen deze claim af met het argument: "Workers aren't typically asked to help build factories".

Gezondheid en veiligheid

Een ander zwaarwegend onderhandelingspunt is de eventuele uitbreiding van het NFL-seizoen van zestien naar achttien wedstrijden. Mede naar aanleiding van de jaarlijkse NFL-wedstrijden in Wembley (UK) – commercieel een groot succes, maar teams en hun fans zijn terughoudend ten aanzien van het opgeven van een reguliere thuiswedstrijd voor een buitenlandse trip – ziet de league graag ruimte in de speelkalender voor extra wedstrijden. Uiteraard kijkt men daarbij vooral naar de extra inkomsten die deze seizoensuitbreiding genereert. De spelers ageren echter fel tegen dit voorstel. De vakbond voelt niets voor het idee van de eigenaren van "15% meer wedstrijden, 15% meer salaris". De weerstand zit hem vooral op het punt van "health and player safety". Momenteel is de regel dat spelers met minimaal drie jaar NFL-ervaring na hun afscheid nog vijf jaar dekking krijgen voor al hun gezondheidsgerelateerde kosten. Drie jaar betekent in het nieuwe seizoensschema zes extra wedstrijden. Op een gemiddelde NFL-carrière van 3,6 seizoenen is dat een aanzienlijk aantal. Zeker voor de vele spelers met 'bescheiden' contracten, die dit gemiddelde vaak niet halen. Bovendien zijn gezondheid en veiligheid momenteel stevige issues in de blesuregevoelige NFL, mede naar aanleiding van enkele vroegtijdig overleden ex-NFL-spelers.

DeMaurice Smith en zijn mede-onderhandelaars maken zich bovendien sterk voor een belangrijk deel van de NFLPA-achterban: de reeds gestopte NFL-spelers. Veelvuldig brengt men daarbij het schrijnende voorbeeld naar voren van Leroy Kelly, een voormalige topspeler, held van miljoenen Amerikanen en opgenomen in de Hall of Fame, die tegenwoordig moet rondkomen van een pensioen van 176 dollar per maand. Smith zet hard in op

betere medische en pensioenvoorzieningen voor "the men who made the game". Dat zou wat hem betreft deels ten koste mogen gaan van de astronomische bedragen die clubs jaarlijks betalen aan rookies, nieuwkomers die nog geen seconde in de NFL hebben gespeeld, maar die steeds vaker contracten afdwingen van vele miljoenen dollars. Op dit punt lijken Smith en Goodell elkaar redelijk te kunnen vinden. Ook de eigenaren willen een nieuwe salarisstructuur voor rookies, waardoor zij per jaar circa 200 miljoen dollar denken te besparen. De vraag is dan natuurlijk waar dat geld in de toekomst terecht komt. In de zakken van de eigenaren, of in het pensioenfonds van de spelers?

Eigenaren en spelers staan ondanks maanden van overleg lijnrecht tegenover elkaar

Powerplay

In de tussentijd tikt de klok door. Het ziet ernaar uit dat de draft in april 2011 het laatste evenement onder de lopende CBA zal zijn. Of er de komende zomer trainingskampen, transfers en oefenwedstrijden zullen zijn, wordt de komende weken en maanden bepaald. Goodell en Smith willen graag een zesjarige deal sluiten, maar Smith is niet overtuigd van de noodzaak van een nieuwe inkomstenverdeling. Hij deelt de sombere financië-

The American Way

Vervolg van pag. 19

le prognoses van de eigenaren niet. Sterker nog, hij ziet eigenaren die via een langer seizoen nog meer inkomsten gaan genereren. Om de druk op de NFL-eigenaren op te voeren onderzoekt de vakbond momenteel de mogelijkheid van een rechtszaak tegen de NFL. Smith verdenkt de eigenaren van het maken van illegale afspraken. Hij wijst daarbij op het opvallende gegeven dat, hoewel 2010 volgens de geldende CBA het eerste jaar zonder *salary cap* was, er nauwelijks spelerstransfers waren en alle teams minder hebben uitgegeven aan spelerssalarissen.

Van de vier grote sporten heeft de NFL momenteel de langste periode zonder onderbreking van zijn competities. Sinds 1987 heeft de league geen stakingen of *lockouts* gekend. De stabiele arbeidsverhoudingen hebben mede bijgedragen aan de enorme economische groei die de league de afgelopen decennia heeft doorgemaakt. Daaraan dreigt nu een eind te komen. Eigenaren en spelers staan ondanks maanden van overleg nog lijnrecht tegenover elkaar. De onervaren Goodell en Smith lijken van plan voet bij stuk te houden en gebruiken steeds zwaarder geschut. De tientallen miljoenen footballfans, die nu nog genieten van

FOTO: ANP PHOTO

In oktober 2009 werd NFL-commissioner Roger Goodell gehoord in een onderzoek naar mogelijk ernstige langetermijnevolgen van de sport voor de hersenen van oud-football-spelers. Voormalig Green Bay Packers-speler Willie Wood is na zijn pensioen als gevolg van een reeks van gezondheidsproblemen in een rolstoel beland.

de apotheose van het seizoen, kijken tegelijk vol spanning naar de lopende onderhandelingen. Men hoopt op een klein wonder en een

tijdig akkoord, zodat de voorbereidingen op het nieuwe seizoen gewoon doorgang vinden. Want anders... geen football. Bizar! ●

Pieter Verhoogt is directeur van sporteconomisch adviesbureau Sport2B (www.sport2b.nl). Hij is tevens gastdocent sporteconomie aan de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen.